ชื่อเรื่อง

การเสพติดสมาร์ทโฟนของนักศึกษาระดับอุดมศึกษา

จังหวัดเชียงใหม่

ชื่อผู้เขียน

นางสาวสิริกานต์ แก่นเพชร

ชื่อปริญญา

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสื่อสารดิจิทัล

อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

อาจารย์ ดร.ปิยวรรณ สิริประเสริฐศิลป์

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) พฤติกรรมการเสพติดสมาร์ทโฟนของนักศึกษา ระดับอุดมศึกษา 2) ปัจจัยที่มีผลต่อการเสพติดสมาร์ทโฟนของนักศึกษาระดับอุดมศึกษา 3) ผลกระทบจากการเสพติดสมาร์ทโฟนของนักศึกษาระดับอุดมศึกษา การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิง คุณภาพ ใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 12 คน ได้แก่ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ 4 คน มหาวิทยาลัย แม่โจ้ 4 คนและมหาวิทยาลัยพายัพ 4 คน คัดเลือกจากกลุ่มตัวอย่างที่มีพฤติกรรมการเสพติด สมาร์ทโฟนแบ่งเป็นกลุ่มเสพติดน้อย 4 คนและกลุ่มเสพติดมาก 8 คน ใช้แบบสัมภาษณ์เชิงลึกในการ เก็บรวบรวมข้อมูล ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

ผลการศึกษาลักษณะทางด้านประชากรศาสตร์ แบ่งเป็นเพศหญิง 7 คนและเพศชาย 5 คน มี อายุเฉลี่ย 20.83 ปีอายุน้อยที่สุด 19 ปี และอายุที่มากสุด 23 ปี กำลังศึกษาระดับปริญญาตรี สถานศึกษามหาวิทยาลัยพายัพ 4 คน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ จำนวน 4 คนและมหาวิทยาลัย แม่โจ้ จำนวน 4 คน อาศัยการเช่าห้องพักอยู่ตามลำพังจำนวน 8 คนและอาศัยอยู่บ้านกับครอบครัว จำนวน 4 คนจำนวนเงินที่ได้รับไปมหาวิทยาลัยต่อเดือนเฉลี่ย 9,166 บาท สถานภาพของตนเองโสด 7 คนและมีแฟนแล้ว 5 คนสถานภาพของครอบครัวอยู่ร่วมกันจำนวน 11 คนและหย่าร้างจำนวน 1 คน อาชีพของผู้ปกครองส่วนใหญ่ทำอาชีพรับจ้างทั่วไปจำนวน 6 คน รับราชการจำนวน 3 คนและ ธุรกิจส่วนตัวจำนวน 3 คน รายได้เฉลี่ย 29,166 บาท

ผลการศึกษาด้านพฤติกรรมการเสพติดสมาร์ทโฟนจากกลุ่มตัวอย่างทั้ง 12 คนพบว่าช่วงเวลา ในการใช้งานกลุ่มตัวอย่างมีการใช้สมาร์ทโฟนตลอดเวลา และนำขึ้นมาเช็คเมื่อมีการแจ้งเตือนบน สมาร์ทโฟนหรือไม่ก็ตาม ใช้ทุก 5-10 นาทีจนเกิดความเคยชิน เสพติดสมาร์ทโฟนจนขาดไม่ได้ โดย ใช้งาน 8-10 ชั่วโมงต่อวันมากสุดถึง 15 ชั่งโมงต่อวันกลุ่มตัวอย่างเกินครึ่งเปลี่ยนสมาร์ทโฟนบ่อย เพราะเครื่องเก่าตกรุ่นและต้องการเครื่องใหม่ตามกระแสเฉลี่ยประมาณปีละ 1 เครื่อง สถานที่ใน การใช้งานกลุ่มตัวอย่างใช้สมาร์ทโฟนยาวนานสุดคือ หอพักและบ้าน แอพพริเคชั่นที่ใช้งานอันดับแรก ได้แก่ Facebook, Line, IG เป็นแอพพริเคชั่นในการติดต่อสื่อสาร ใช้ติดต่อกับเพื่อน ครอบครัวและ ติดตามข่าวสาร แทนการดูโทรทัศน์และอ่านหนังสือพิมพ์และยังใช้ส่งงานอาจารย์ผ่านทาง Facebook

ค่าใช้จ่ายในการใช้สมาร์ทโฟนต่อเดือน คือ 100-300 บาท เพราะใช้ WIFI และเลือกสมัครโปรโมชั่นที่ ถูก เหตุผลในการใช้งานกลุ่มตัวอย่างให้เหตุผลว่าใช้เพราะสะดวกในการติดต่อ คุยกับเพื่อน ใช้เพื่อ เช็ค facebook ใช้เล่นอินเตอร์เน็ตเพื่อหาข้อมูลและติดตามข่าวสาร

ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการเสพติดสมาร์ทโฟนของนักศึกษาระดับอุดมศึกษา อันดับ 1 คือ ปัจจัยทางด้านเทคโนโลยี มีการติดต่อสื่อสารผ่านสังคมออนไลน์ทั้งเดิน กินและนอน แยกแยะเวลาใน การใช้งานไม่ถูกต้องและเหมาะสมทำให้เกิดผลกระทบต่างๆ ตามมา อันดับ 2 คือปัจจัยทางสังคม ได้แก่ เพื่อนมีผลต่อกลุ่มตัวอย่างมากที่สุด มีอิทธิพลในการใช้สมาร์ทโฟนการเลียนแบบและการติดต่อ พูดคุยกับผ่านโซเซียลตลอดเวลา อันดับ 3 ได้แก่ ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ กลุ่มตัวอย่างมีปัญหาเรื่อง รายได้ เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษา รายได้ส่วนใหญ่มาจากผู้ปกครอง ทำให้จำกัดในการซื้อ สมาร์ทโฟนและการเลือกโปรโมชั่นที่ใช้งาน อันดับ 4 คือ ปัจจัยทางด้านบุคคล เสพติดเพราะต้องการ ระบายอารมณ์ ความรู้สึกของตนเอง แล้วแชร์ภาพ วีดีโอ ลงโซเชียลทันที อันดับ 5 คือ ปัจจัยทาง การตลาด กลุ่มตัวอย่างติดแบรนด์สินค้า ยี่ห้อที่กลุ่มตัวอย่างให้ความสนใจ คือ I-Phone อันดับ 6 ได้แก่ ปัจจัยทางด้านบริบท พบว่ากลุ่มตัวอย่างเกินครึ่ง ให้เหตุผลว่าสมาร์ทโฟนช่วยตอบโจทย์การใช้ งานของตนเอง เรื่องความทันสมัยและการถ่ายภาพ

ผลกระทบการเสพติดสมาร์ทโฟนของนักศึกษาระดับอุดมศึกษา พบว่า ผลกระทบอันดับแรก ที่กลุ่มตัวอย่างได้รับจากการเสพติดสมาร์ทโฟนคือ ผลกระทบทางตรง กลุ่มตัวอย่างใช้สมาร์ทโฟน ติดต่อสื่อสารตลอดทั้งการพูดคุยและการส่งข้อความ โพสต์ผ่านสังคมออนไลน์กลุ่มตัวอย่าง 5 คน ติดตามข่าวสารและแสวงหาข้อมูลเมื่อใช้บ่อยขึ้นจึงเกิดอาการวิตกกังวลหรือกลัวเกินกว่าปกติ หยิบ สมาร์ทโฟนขึ้นมาเซ็คอยู่ตลอดเวลา ที่สำคัญไม่เคยปิดสมาร์ทโฟนเพราะกลัวพลาดการอัพเดท เรื่องราวต่างๆ และการพกพาที่ง่ายและสะดวกสามารถนำสมาร์ทโฟนติดตัวไปได้ทุกที่ทุกเวลา บางครั้งใช้ในเวลาไม่เหมาะสมเช่น เวลางาน เวลาเรียน ก่อให้เกิดผลเสียตามมา ผลกระทบอันดับ 2 คือ ผลกระทบทางสังคม กลุ่มตัวอย่างใช้สมาร์ทโฟนเพื่อสร้างความสัมพันธ์ผ่านสังคมออนไลน์ ทำให้ การพูดคุยปากต่อปากน้อยลง กลายเป็นสังคมก้มหน้า เกิดปัญหาเกี่ยวกับการ ปฏิสัมพันธ์ระหว่าง บุคคล ผลกระทบอันดับ 3 คือ ผลกระทบเชิงบวก การติดต่อกับเพื่อนและครอบครัวได้ง่ายขึ้นผ่าน สังคมออนไลน์ อันดับ 4 คือ ผลกระทบเชิงบวก การติดต่อกับเพื่อนและครอบครัวได้ง่ายขึ้นผ่าน ห้องเรียน บางคนผลการเรียนตกลงจากการใช้สมาร์ทโฟน อันดับ 5 คือ ผลกระทบเด่นชัด พบว่า กลุ่มตัวอย่างมากกว่าครึ่งมีปัญหาเกี่ยวกับสุขภาพ ปวดตา เจ็บต้นคอและนิ้วล็อค เกิดจากการเล่น สมาร์ทโฟนติดต่อกันเป็นเวลานาน อันดับ 6 คือ ผลกระทบทางเศรษฐกิจ กลุ่มตัวอย่างส่วนหนึ่งเป็น หนี้และเงินไม่พอใช้จากการใช้สมาร์ทโฟน มีการค้างค่าชำระบริการจากเครือข่ายมากกว่าที่กำหนด

Title

Smartphoner Addiction of Higher Education

Students in Chiang Mai

Author

Miss Sirikarn Karnphat

Degree of

Master of Arts in Digital Communication

Advisory Committee Chairperson

Dr. Piyawan Siriprasertsin

ABSTRACT

This study was conducted to investigate: 1) behavior on smartphone addiction of higher education students in Chiang Mai province; 2) factors effecting smartphone addiction of the students; and 3) impacts of smartphone addiction on the students. Interview schedule was used for data collection administered with 12 students who were smart phone addicts. They were classified into two groups based on a level of smartphone addiction: low level (4 persons) and high level (8 persons).

Results of the study based on demographic attributes of the informants, it was found that there were 7 females and 5 males. Their an average age was 20.83 years; the youngest was 19 and the oldest was 23 years old. They were undergraduate students at Payap University, Chiang Mai Rajabhat University, and Maejo University, 4 persons each. Eight of them stayed at the dormitory and the rest stayed at home with their family. Their monthly allowance was 9,166.66 baht on average. Seven of them were single but the rest were not. Parents of 6 of them were hired workers whereas another 3 were government officials and another 3 owned their business. As a whole, their monthly income was 29,166.66 baht on average.

Regarding behaviors on smartphone addiction of the informants, it was found that all of them used smartphone all the time, every 5 to 10 minutes until they got used to it (8-10 hours per day). More than one-half of informants often change smartphone (once a year on average) because the old one was out-of-date. They used smartphone for a long time at home or dormitory most. Application used as the priority for communication was Facebook, Line, IG. In addition, they used it for news and information follow up instead of watching television or reading newspaper

and they also used it for submitting assigned tasks through facebook. Their smartphone expense was 100-300 baht per month since they applied for a cheap promotion on used WIFI. Eight out of the informants claimed that they used smartphone because it was convenient to contact others check facebook, chat, play internet, find data, etc.

The following were factors effecting behaviors on smartphone addiction of the informants: Firstly, technological factor which the informants used it through social online anytime regardless of time and place until the occurrence of various impacts; Secondly, social factor in which friends had an effect on the informants most (dissemination and contact). Thirdly, personal factor, the informants vented their feedings through social media e.g. picture sharing and VDO; Fourthly, contextual factor in which it was found that more than the informants claimed that smartphone could cope with their needs especially based on picture taking and up-to-date; Fifthly, market factor which it was found that the informants placed the importance on brand name (I-Phone); and Sixthly,economic factor which it was found that the informants had a problem in their income since they were student and this made them had a limitation in smartphone purchasing and promotion selecting.

Regarding impacts of smartphone addiction on the informants, the following were found: Firstly, direct impact-all of the informants used smartphone for communication through social online in various forms. Two-thirds of them sought for data too much until they were worried. More importantly, they had never switch off smartphone because they were fear of missing out time and place. Secondly, social impact the informants used smartphone to socialize through social online which resulted in the reduction of face-to-face communication and close relationship with acquaintances or family members who were for away through social online. Thirdly, positive impact-the informants used smartphone to contact friends and family. Fourthly, self-impact more than one-half of the respondents used smartphone in the classroom and some of them had poor learning performance due to too much smartphone using. Fifthly, manifest or explicit impact eleven of the informants had health problems such as sore eyes, neckache, locked finger due to too long

smartphone using, Sixthly, economic impact one, half of the informants had debts due to too much smartphone using.

